

A-I – Základní údaje o žádosti o akreditaci

Název vysoké školy: Masarykova univerzita

Název součásti vysoké školy: Filozofická fakulta

Obor řízení: Religionistika

Typ řízení: habilitační řízení

Schvalující orgán: Vědecká rada MU

Datum schválení žádosti:

Odkaz na elektronickou podobu žádosti:

Odkaz na relevantní vnitřní předpisy:

<https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/rad-habilitacniho-rizeni-a-rizeni-ke-jmenovani-profesorem-na-mu>

Odkaz na údaje o zahájených a uskutečněných řízeních:

<https://www.muni.cz/vyzkum/akademicke-zalezitosti/prehled-habilitacnich-rizeni>

B-I – Charakteristika oboru řízení	
Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta
Název oboru řízení	Religionistika
Typ oboru řízení	habilitační řízení
Charakteristika a vymezení oboru řízení	
<p>Masarykova univerzita zajišťuje obor Religionistika již od jeho obnovy na počátku 90. let 20. století. Religionistika na MU organicky zapadá do fakultního a univerzitního portfolia oborů výzkumu a výuky. Pokrývá důležitou oblast lidské kultury v minulosti i přítomnosti, jíž se jako svému primárnímu předmětu nevěnuje žádný jiný obor na MU, zároveň však religionistika s dalšími obory úzce spolupracuje. Na Filozofické fakultě MU reprezentuje zaměření na kultury nejen evropské, ale i mimoevropské; měla mimo jiné značný význam pro založení japanistiky a kulturních studií Číny na MU, se kterými nadále udržuje úzké kontakty. Vedle toho na FF MU spadá do rodiny společenskovědních oborů, zejm. spolu s psychologii (s níž spolupracuje např. v rámci fakultní infrastruktury pro experimentální humanitní vědy HUME lab) a pedagogikou. Úzké vztahy udržuje na fakultě také s historií, klasickými studií a dějinami umění. Zároveň však habilitační řízení v ani jednom z těchto oborů nepokrývá mezikulturní ani metodologické zaměření religionistických výzkumů na MU, k němuž patří kognitivní přístupy k náboženství, prosociální účinek rituálů, využití analýzy sítí k výzkumu historických náboženských tradic Evropy a Středomoří, nenáboženství a ateismus ve střední Evropě, náboženství Římské říše, raný judaismus a rané křesťanství, nekonformní hnutí křesťanského středověku, středověké křesťanské misie do Asie a křesťanství v Indii, vizuální kultura buddhismu, československé setkávání s Tibetem ve 20. století, terénní výzkum současné religiozity a dynamika sakralizace a odkouzlení v moderním světě.</p> <p>Religionistika na MU využívá zázemí Ústavu religionistiky FF MU, samostatného, etablovaného a mezinárodně uznávaného pracoviště s téměř třicetiletou tradicí výuky a výzkumu. Kvalitou výuky a vědeckovýzkumné činnosti i mezinárodními aktivitami se tento ústav řadí mezi významná religionistická pracoviště v českém i evropském měřítku. Zajišťuje výuku religionistiky v bakalářském, magisterském i doktorském stupni a je rovněž držitelem práv k habilitačnímu řízení v oboru Religionistika, o jejichž prodloužení Masarykova univerzita touto žádostí usiluje. Ústav religionistiky se kromě výuky a výzkumu výrazně podílí na vytváření a podpoře infrastruktury českého religionistického bádání jako celku. Je sídlem České společnosti pro religionistiku, hradí ze svých prostředků redakční provoz jejího časopisu <i>Religio: Revue pro religionistiku</i> a účastní se mezinárodního dění např. v European Association for the Study of Religions, International Association for the History of Religions a International Association for the Cognitive Science of Religion včetně působení v jejich orgánech.</p> <p>Mezi srovnatelnými obory se vyznačuje především zaměřením na výrazně interdisciplinární výzkum (využití analýzy sítí a geografických informačních systémů, kognitivní věda, experimentální psychologie, historická antropologie), důrazem na přenositelné dovednosti, zapojováním studentů do týmových projektů a rozsáhlou sítí mezinárodních kontaktů v profilových výzkumných oblastech.</p> <p>Akreditace habilitačního řízení v oboru Religionistika je důležitá k zajištění samostatnosti a dalšího institucionálního rozvoje oboru. Jde o primární volbu habilitandů z oblasti studia náboženství, kteří jinak musejí hledat spíše náhradní cesty například v podobě habilitace ve filologických konkrétních jazycích, historii nebo antropologii. Habilitační řízení je otevřeno i zájemcům z jiných univerzit tak, aby přispívalo k institucionálnímu zajištění religionistiky jako oboru v ČR.</p>	

C-I – Požadavky na uchazeče o habilitační řízení/řízení ke jmenování profesorem

Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta
Název oboru řízení	Religionistika
Schvalující orgán	Akademický senát MU
Schváleno dne	24. 4. 2017
Účinnost od	1. 9. 2017

Požadavky kladené na uchazeče habilitačního řízení

Rámcové požadavky na uchazeče habilitačního řízení odpovídají Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na Masarykově univerzitě, který schválil Akademický senát MU dne 24. 4. 2017, registrován MŠMT byl 22. 5. 2017 a účinný je k 1. 9. 2017. Na tento řád navazuje směrnice MU 7/2017 Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem schválená a vydaná rektorem MU 30. 8. 2017, účinná k 1. 9. 2017.

Tyto materiály jsou dostupné zde:

<https://www.muni.cz/vyzkum/akademicke-zalezitosti/habilitacni-řízení-na-mu>

Navazující fakultní pravidla jsou dostupná zde:

<https://www.phil.muni.cz/vyzkum/habilitace-a-jmenovani/habilitacni-řízení>

V rámci habilitačního řízení se posuzuje nejen splnění minimálních standardů stanovených těmito dokumenty, ale i originalita a kvalita habilitačního spisu a kandidátovy dosavadní odborné výsledky.

Požadavky kladené na uchazeče řízení ke jmenování profesorem

D-I – Související vědecká nebo umělecká činnost			
Vysoká škola	Masarykova univerzita		
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta		
Název oboru řízení	Religionistika		
Přehled řešených grantů a projektů souvisejících s oborem řízení			
Řešitel/spoluřešitel	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou nebo uměleckou činnost související s oborem řízení	Zdroj	Období
David Zbiral	Nekonformní náboženské kultury ve středověké Evropě z pohledu analýzy sociálních sítí a geografických informačních systémů (GX19-26975X)	B (GAČR EXPRO)	2019–2023
David Zbiral	Scholastic Rationality and Its „Other“: Searching for the Place of Cathar Dualism in Theological Discourses on Good and Evil, Society, and the World, 1160-1300	A (Mairie de Paris – Research in Paris)	2013–2014
David Václavík (příjemce: Univerzita Palackého – T. Bubík)	Ateismus ve střední a východní Evropě (GA18-11345S)	B (GAČR)	2018–2020
Radek Kundt et al.	Demonstrating the functions of awe in religious systems: empirical and computational approaches (MPG-AZ 6 4 70 70 40 30 21)	A (Max Planck Gesellschaft)	2014–2015
Radek Kundt et al.	Laboratoř pro experimentální výzkum náboženství (CZ.1.07/2.3.00/20.0048)	A (OPVK)	2011–2014
Přehled o nejvýznamnější publikační a další vědecké nebo umělecké činnosti s mezinárodním rozsahem			
<p>ZBÍRAL, David. Heretical Hands at Work: Reconsidering the Genesis of a Cathar Manuscript (Ms. Firenze, Biblioteca Nazionale Centrale, Conv. soppr. J.II.44). <i>Revue d'histoire des textes</i>, Paris: Brepols, 2017, roč. 12, č. 1, s. 261-288. ISSN 0373-6075. doi:10.1484/J.RHT.5.112814.</p> <p>BĚLKA, Luboš. Dandaron Mandala : Unofficial Buryat Buddhist Sangha during the Soviet Era. <i>Acta Universitatis Latviensis</i>, Riga: Latvijas universitate, 2013, roč. 793, č. 1, s. 132-138. ISSN 1407-2157.</p> <p>Tomáš BUBÍK, VÁCLAVÍK, David, a Atko REMEL. <i>Freethought and Atheism in Central and Eastern Europe: The Development of Secularity and Non-Religion</i>. 1. vyd. London: Routledge, 2020. 346 s. Routledge Studies in Religion. ISBN 978-0-367-22631-2.</p> <p>BRENON, Anne a David ZBÍRAL. Le codex cathare occitan de Lyon : Un livre de Peire Autier? <i>Archives ariégeoises</i>, 2016, roč. 8, č. 1, s. 9-37. ISSN 2265-8335.</p> <p>BĚLKA, Luboš. Shambhala and the Prague Thangka : The Myth's Visual Representation. <i>Cross-Currents : East Asian History and Culture Review</i>, 2019, č. 31, s. 257-262. ISSN 2158-9674.</p> <p>KUNDT, Radek. <i>Contemporary Evolutionary Theories of Culture and the Study of Religion</i>. London: Bloomsbury Academic, 2015. 192 s. Scientific Studies of Religion: Inquiry and Explanation. ISBN 978-1-4742-3224-1.</p> <p>GLOMB, Tomáš, Adam MERTEL, Zdeněk POSPÍŠIL, Zdeněk STACHOŇ a Aleš CHALUPA. Ptolemaic military operations were a dominant factor in the spread of Egyptian cults across the early Hellenistic Aegean Sea. <i>PLOS ONE</i>, 2018, roč. 13, č. 3, s. 1-18. ISSN 1932-6203. doi:10.1371/journal.pone.0193786.</p> <p>VALTROVÁ, Jana. „Religion“ in Medieval Missionary Accounts about Asia. <i>Studi e Materiali di Storia delle Religioni</i>, Roma: Univerzita La Sapienza, 2016, roč. 82, č. 2, s. 571-592. ISSN 0393-4136.</p> <p>FUJDA, Milan. Connecting Fitzgerald and Latour for the Sake of Democratic Religious Studies. <i>Implicit Religion</i>, Sheffield: Equinox, 2020, roč. 22, 3-4, s. 391-412. ISSN 1463-9955. doi:10.1558/imre.41065.</p> <p>LANG, Martin a Radek KUNDT. Evolutionary, Cognitive, and Contextual Approaches to the Study of Religious Systems: A Proposition of Synthesis. <i>Method and Theory in the Study of Religion. Journal of the North</i></p>			

American Association for the Study of Religion, Leiden-Boston-Köln: Brill, 2020, roč. 32, č. 1, s. 1-46. ISSN 0943-3058. doi:10.1163/15700682-12341466.

Informace o dalším zapojení vysoké školy do mezinárodní spolupráce související s oborem řízení

- Pracoviště koordinuje výměnnou síť CEEPUS III – Study of Religions.
- Zaměstnanci jsou členy redakčních rad mezinárodních časopisů a edičních řad (*Religion and Society in Central and Eastern Europe*, *Journal of Cognitive Historiography*, *Religion in Austria*, *Christentum und Dissidenz* – LIT Verlag; *Scientific Studies of Religion: Inquiry and Explanation* – Bloomsbury Academic atd.).
- Zaměstnanci se zapojují do mezinárodních týmů s významnými publikačními výstupy.
- Členové pracoviště se zapojují do činnosti mezinárodních religionistických organizací včetně členství ve výborech (European Association for the Study of Religions – D. Václavík, tajemník 2011–2013, a D. Zbíral, zástupce hospodáře, 2020–2022; IACSR International Association for the Cognitive Science of Religion – R. Kundt, člen výboru od r. 2013).

F-I – Přehled akademických pracovníků zajišťujících obor řízení		
Vysoká škola	Masarykova univerzita	
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta	
Název oboru řízení	Religionistika	
Příjmení, jméno	Akademické tituly	Rok narození
Zbiral, David	doc. PhDr., Ph.D.	1980
Bělka, Luboš	doc. PhDr., CSc.	1958

F-II – Přehled akademických pracovníků s perspektivou habilitace			
Příjmení, jméno	Akademické tituly	Rok narození	Rok zahájení habilitačního řízení
Valtrová, Jana	Mgr., Ph.D.	1980	2021
Fujda, Milan	Mgr., Ph.D.	1978	2021
Chalupa, Aleš	Mgr., Ph.D.	1973	2022
Kundt, Radek	Mgr. et Mgr., Ph.D.	1981	2022
Lang, Martin	Mgr., Ph.D.	1985	2024
Michalík Kvíčalová, Anna	Dr. phil., M.A.	1986	2024
Kundtová Klocová, Eva	Mgr. et Mgr., Ph.D.	1986	2024
Cigán, Jakub	Mgr., Ph.D.	1982	2025

F-III – Členové vědecké/umělecké rady vysoké školy		
Příjmení, jméno	Akademické tituly	Považován za významného odborníka v oboru
Landová, Tabita	doc., Ph.D.	religionistika, teologie
Royt, Jan	prof. PhDr. Ing., Ph.D.	dějiny umění, religionistika
Odkaz na úplné složení vědecké/umělecké rady vysoké školy	https://www.muni.cz/o-univerzite/fakulty-a-pracoviste/rady-a-komise/vedecka-rada	

F-IV – Členové vědecké/umělecké rady součásti vysoké školy		
Příjmení, jméno	Akademické tituly	Považován za významného odborníka v oboru
Blažek, Václav	prof. RNDr., CSc.	srovnávací jazykověda, srovnávací mytologie
Hanuš, Jiří	prof. PhDr., Ph.D.	historie, religionistika
Odkaz na úplné složení vědecké/umělecké rady součásti vysoké školy	https://www.phil.muni.cz/vyzkum/habilitace-a-jmenovani/vedecka-rada	

F-V – Personální zabezpečení – akademičtí pracovníci							
Vysoká škola	Masarykova univerzita						
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta						
Název oboru řízení	Religionistika						
Jméno a příjmení						Tituly	
Rok narození		typ vztahu k VŠ		rozsah		do kdy	
Typ vztahu k součásti VŠ, na které probíhá řízení				rozsah		do kdy	
Další současná působení jako akademický pracovník na VŠ				typ prac. vztahu	rozsah		
Údaje o oboru vzdělání na VŠ							
Údaje o odborném působení od absolvování VŠ							
Obor habilitačního řízení	Rok udělení hodnosti	Řízení konáno na VŠ	Ohlasy publikací				
			WOS	Scopus	ostatní		
Obor řízení k jmenování profesorem	Rok udělení hodnosti	Řízení konáno na VŠ					
Přehled o nejvýznamnější vzdělávací činnosti vztahující se k oboru řízení							
Přehled o nejvýznamnější publikační a další tvůrčí činnosti vztahující se k oboru řízení							
Působení v zahraničí							
Podpis						datum	

G-I – Hodnocení nezbytného personálního a dalšího zabezpečení a jeho rozvoje

Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta
Název oboru řízení	Religionistika

Hodnocení nezbytného personálního a dalšího zabezpečení a jeho rozvoje

Obor habilitačního řízení je personálně kvalitně zabezpečen a pracoviště, které ho pokrývá, má transparentní personální politiku dovnitř i navenek. Dlouhodobě dosahuje vynikajících vědeckých výsledků, jež jsou doloženy úspěchy v mezinárodních i domácích grantových soutěžích (postup do 2. kola grantu ERC Consolidator; OPVK; GAČR EXPRO; TAČR; GAČR; Research in Paris). Zabezpečuje také kvalitní doktorské studium; naši doktorští absolventi získávají prestižní postdoktorské pozice a granty (např. dr. Lang – Harvard; dr. Kaše – Aarhus; dr. Glomb – Bergen) i významná ocenění (Neuron; Cena Jacquese Derridy; aj.) a některé disertace vyšly v prestižních zahraničních nakladatelstvích (Kundt, Radek, *Contemporary Evolutionary Theories of Culture and the Study of Religion*, London: Bloomsbury Academic).

Na pracovišti působí tři docenti, dva na plný, jeden na poloviční úvazek. Působí v oborových radách a komisích religionistických a příbuzných programů na jiných univerzitách (L. Bělka – sinologie na UPOL; D. Zbírál – religionistika na UPOL; D. Václavík – religionistika na UPOL a Univerzitě Pardubice), vědeckých rad (D. Václavík – VR FP TUL, VR TUL, VR TF JU) a hodnotících panelů grantových agentur (L. Bělka – GAČR, předseda panelu P401, 2017-2020; D. Václavík – GAČR, panel P401, 2006-2009). Habilitaci dále připravuje řada pracovníků podobné generace, nastoupivších v letech 2007-2011. Pracovníci uvedení ve formuláři F-II mají potřebný výzkumný profil, kvalitní publikace, mezinárodní ohlasy, pedagogickou činnost i zkušenost s vedením prací. V letech 2021-2024 převážná část této generace plánuje přihlášky k habilitačnímu řízení podat, a přispět tak k personálnímu zajištění a také generační obměně klíčových osob religionistiky na FF MU. Na rok 2023 je plánováno podání přihlášky doc. Zbírál k profesorskému řízení. Podmínky pro personální zabezpečení oboru jsou tedy vytvořeny. Do budoucna je zapotřebí snižovat časový rozestup mezi doktorátem a podáním přihlášky k habilitačnímu řízení, který by – pochopitelně s plným přihlédnutím ke kariérním přerývkám, např. rodičovské dovolené – obecně neměl činit více než 8 let.

V oblasti výuky a vedení prací se pracoviště ubírá cestou užšího propojení magisterského a doktorského studia, blízkého konceptu „graduate studies“. V doktorském studiu se nám již poměrně dobře daří studenty v rámci různých programů zapojovat do širších, často financovaných, výzkumných projektů, takže se mohou plně věnovat disertačnímu výzkumu. Tento trend chceme dále podporovat a zvyšovat. Ve výběru uchazečů o doktorské studium máme výběrový přístup, a to nejen podle kvality uchazečů, ale i podle kapacit školitelů a odborného profilu pracoviště. V odborné činnosti chceme dále rozvíjet stávající výzkumné směry, ať už institucionalizované v podobě podpracovišť (Laboratoř pro experimentální výzkum náboženství, zaměřující se na evoluční a kognitivní přístupy k náboženství; nově vzniklé Centrum pro digitální výzkum náboženství, zaměřující se na rozvoj digitálních přístupů zejm. k historickému výzkumu náboženství) nebo tvořící na pracovišti spíše výzkumné školy (actor-network theory, terénně-laboratorní výzkum, statistická analýza etnografických databází aj.). Chceme být součástí mezinárodního religionistického společenství a jeho činnost jako doposud podporovat i institucionálně a organizačně (pracovníci ÚR zastávali nebo zastávají např. funkce v European Association for the Study of Religions, včetně prestižní funkce tajemníka; dále sloužíme religionistice vydáváním časopisu *Religio*, které je indexováno v databázi Scopus a digitálně zpřístupňováno např. v ProQuest a EBSCO; pořádali jsme řadu mezinárodních konferencí a workshopů).

V oblasti strategického rozvoje chceme dále pracovat na stabilizaci oboru a jeho doktorského studia dosažením výraznějšího poměru docentů a docentek na pracovišti. Po několikeré zkušenosti s podáváním grantů Evropské výzkumné rady (ERC) a Marie Curie Individual Fellowship chceme předávat zkušenosti mladším kolegům a usilovat i o úspěch v těchto prestižních schématech, podložené již dosavadními úspěchy (doc. Zbírál – 2. kolo ERC Consolidator; dr. Glomb – získal Marie Curie Individual Fellowship; aj.).

G-II – Popis systému zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti	
Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Filozofická fakulta
Název oboru řízení	Religionistika
Odkaz na poslední zprávu o vnitřním hodnocení	https://is.muni.cz/do/rect/metodika/akad/zadosti_o_akreditace_habilitacnich_h_a_jmenovacich_rizeni/zprava_o_vnitrim_hodnoceni/
Stručný popis systému zajišťování kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti	
<p>Systém zajišťování kvality na Masarykově univerzitě je v návaznosti na nové legislativní požadavky zakotven ve dvou vnitřních předpisech: Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností na Masarykově univerzitě² (dále „Pravidla systému zajišťování kvality“) a Schvalování, řízení a hodnocení studijních programů Masarykovy univerzity³ (dále „Předpis o studijních programech“).</p> <p>Základem zajišťování kvality činností MU je systém vnitřního hodnocení; klíčovou roli v plánování hodnocení, stanovení metod a forem výstupu hodnocení zaujímá Rada pro vnitřní hodnocení MU jako ústřední orgán MU zodpovědný za zajišťování kvality činností MU. Do hodnocení jsou zapojováni relevantní vnitřní a vnější aktéři – akademičtí pracovníci, studenti a absolventi MU, čeští i zahraniční experti a zaměstnavatelé. Postupy vnitřního hodnocení umožňují zohlednit specifika studijních programů, pracovišť a součástí MU a jsou založeny na diskuzi vnitřních i vnějších aktérů. Hodnocení činností MU probíhá pravidelně a poznatky v něm získané jsou v předem daných časových milnících integrovány a vyhodnocovány.</p> <p>Pravidla systému zajišťování kvality jsou normou zastřešující další předpisy MU, které jednotlivé oblasti zajišťování kvality popisují ve větší míře podrobnosti (zejména předpis o studijních programech). Jejich účelem je zakotvit základní principy a postupy zajišťování kvality klíčových činností MU a vytvořit základ pro integraci těchto principů a postupů do uceleného a vnitřně provázaného systému. V tomto předpisu jsou definovány jednotlivé prvky systému zajišťování kvality včetně popisu jejich role. Pozornost je věnována zejména všem aktérům, jejich působnosti, pravomoci a odpovědnosti.</p> <p>Předpis o studijních programech pokrývá problematiku studijních programů jako klíčové součásti vnitřního systému zajišťování kvality MU. Vymezuje procesy vzniku studijních programů a dalších souvisejících postupů (např. změna či prodloužení studijních programů), které MU bude realizovat jak v případě udělení institucionální akreditace, tak v případě návrhů podléhajících schválení Národním akreditačním úřadem. V oblasti vnitřního hodnocení studijních programů navazuje předpis o studijních programech na dosavadní praxi vytvářenou na Masarykově univerzitě od roku 2008. Popsané postupy v maximální možné míře využívají již existující osvědčené nástroje, propojují je s postupy rozhodování o studijních programech a obohacují je o nové prvky systému zajišťování kvality, jako je například zapojení programových rad do průběžného hodnocení a rozvíjení studijního programu.</p> <p>Přílohu předpisu tvoří Standardy kvality studijních programů Masarykovy univerzity (dále jen „Standardy“); ty jsou souborem kritérií, podle kterých budou na MU posuzovány již uskutečňované i nově navrhované studijní programy. Standardy jsou koncipovány tak, aby umožňovaly ověřit soulad studijního programu se zákonnými požadavky a zároveň napomáhaly k průběžnému zlepšování a rozvoji studijního programu, a to se zřetelem k jeho jedinečnosti a specifčnosti. Kromě požadavků národní legislativy a strategických cílů MU jsou do Standardů promítnuty Evropské standardy pro zajišťování kvality v oblasti vysokého školství, vytvořené mezinárodně uznávanými odbornými organizacemi.</p>	

²Dostupné na úřední desce MU: <https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/pravidla-systemu-zajistovani-a-vnitriho-hodnoceni-kvality-vzdelavaci-tvurci-a-s-nimi-souvisejicich-cinnosti-na-mu>.

³Dostupné na úřední desce MU: <https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/schvalovani-rizeni-a-hodnoceni-kvality-studijnich-programu-mu>.